

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА
ПЛЕЦЬКОГО В М. ОСВЕНЦІМ (ПОЛЬЩА)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ У СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
II Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
12-13 травня 2022 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 18 від «10» травня 2022 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 травня 2022 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2022. 495 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, туризму, розвитку індустрії гостинності та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

РОЗДІЛ 4. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ТУРИЗМУ, РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

ГОБЛИК-МАРКОВИЧ Н.М., КОЗАР Я.І. Новітні напрями в організації діяльності кафе-кондитерських.....	422
ГОБЛИК-МАРКОВИЧ Н.М., МАСЛИГАН О.О. Управління ефективністю структурних об'єднань в туристично-рекреаційній сфері шляхом оптимізації їх організаційної структури управління.....	424
ДЕРКАЧ Ю., УДВОРГЕЛІ Л.І. Заклади розміщення у сільському туризмі.....	426
КАМПОВ Н.С., КАСИНЕЦЬ О.В. Інфраструктура туризму як об'єкт управління.....	428
КОПРИВА А. Т. Відновлення родинного будинку Ерделі в місті Мукачеві. Від ідеї до реалізації.....	430
ЛИЗАНЕЦЬ А.Г., БОНДАРЕВА М.С. Сучасний стан та пріоритети розвитку кадрової політики підприємств залізничного транспорту.....	432
ЛИЗАНЕЦЬ А.Г., АЛЕКСИК Ю.Ю. Розвиток логістичних процесів в Україні...	434
МЕДВІДЬ Л.І., ИЙБЕР К. Вплив пандемії Covid-19 на деформацію туристичної сфери регіону.....	436
МИКУЛАНИНЕЦЬ С. І. Логістика в туризмі.....	438
MILASHOVSKA O.I. Support of Ukraine and the initiative of the european hotel community in the conditions of war	440
МОЛНАР-БАБЛЯ Д.І., КОЗАР Я.І. Ефективність функції контролю в готельно-ресторанній індустрії.....	442
ПАПП В.В., БОШОТА Н.В. Роль місцевих громад у сталому розвитку туристичної сфери.....	443
РОРОВУСН О.Р., KUPRIYENKO I.V. The role of a foreign language in management and tourism.....	445
ПРОСКУРА В.Ф., ГУРЗАН Н. Синергетична модель прогнозування кризових процесів в економіці регіону.....	447
ПУГАЧЕВСЬКА К.Й. Підтримка бізнесу в умовах воєнного стану.....	449
СКОПЕНКО Н.С., УДВОРГЕЛІ Л.І. Ключові напрямки відновлення вітчизняної економіки після закінчення війни.....	451
ТОДЬЄРШКО Е. В. Особливості управління кластерами туризму Закарпатської області	453
ХАУСТОВА К.М. Публічне управління у контексті сучасних викликів	455
ЧОРІЙ М.В. Кулінарна дипломатія як аспект підтримки та взаємопорозуміння між державами і народами.....	457
ШАШОВЕЦЬ Й.П., КОРОЛЬ Т. В. Особливості та завдання розвитку персоналу освітніх закладів у сучасних умовах.....	460

РОЗДІЛ 5. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО, КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО ПРОСТОРУ ТА ГЕОГРАФІЇ

ГОЛЬЧА А.М., МОВЧАН К.М. Книга від Середньовіччя до XXI ст. Виховна роль.....	462
ІЛЬТЮ Г.Ф. Роль суспільно-політичного й освітньо-культурного простору в умовах політичної кризи.....	463
КУЦИН Е. К. Роль реалістичних ремінісценцій в сучасному мистецтві.....	464
ЛУЖАНСЬКА Т.Ю., ТУРЯНИЦЯ А. Роль туристично-інформаційних центрів у суспільно-географічному дослідженні території міста.....	466

конкурентоспроможними цінами та прозорості роботи митних служб, покращенню якості інфраструктури, пов'язаної з торгівлею і транспортом. Підвищення ефективності ринку логістики призведе до появи на ринку більшої кількості компетентних провайдерів комплексних логістичних послуг, що матиме позитивний вплив на економіку країни в цілому.

Література

1. Розвиток логістичного бізнесу в Україні стримує відсутність складів. Інформ. агенство «All Retail» URL : <http://allretail.ua/news/45517>.

2. Прорив у логістиці: досягнення максимальної гнучкості, швидкості, надійності в ланцюжку поставок і скорочення витрат. Інформ. Агенство «All Retail». URL : <http://allretail.ua/news/4544>.

3. Logistics Performance Index URL : <https://data.worldbank.org/indicator/LP.LPI.CUST.XQ>

УДК 338.48

МЕДВІДЬ Л.І., ІЙБЕР К.
Мукачівський державний університет

ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА ДЕФОРМАЦІЮ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ РЕГІОНУ

Позитивні та негативні соціально-економічні процеси, що відбуваються в країні та сучасному світі, актуалізують питання щодо визначення, розвитку чи подолання деформацій у туристичній сфері. Деформація як регресивний розвиток туристичної системи веде або до погіршення, або до відсутності розвитку. Деформацію не можна розглядати лише як негативний фактор. Деформація може бути і позитивною, породжувати трансформаційні процеси та привести до перетворення соціально-економічної системи, тобто її трансформації. Зазначимо, що деформації можуть бути настільки сильними, що здатні породжувати трансформаційні процеси та привести до перетворення соціально-економічної системи. Однією з таких соціально-економічних системи є сфера туризму регіону.

Деформаціями туристичної сфери Закарпатської області: невідповідність розвитку туристичної сфери соціальним вимогам та потребам суспільства; деформації пов'язані із пандемією COVID-19; деформації від організованого самотуризму; деформації пов'язані із недоступністю туристичних та рекреаційних послуг як для населення регіону, так і самих працівників туристичної сфери; деформації пов'язані із задоволенням актуальних потреб суспільства; деформації пов'язані з діджиталізацією; деформації пов'язанні із переходом туристичної діяльності в тінь.

Найбільш суттєві зміни у розвиток туристичної галузі регіону внесла пандемія COVID-19.

Туризм є одним із тих секторів економіки, що постраждав найбільше за період пандемії COVID-19. Так, за оцінками та прогнозами UN WTO у 2020 р. дана ситуація призвела до скорочення кількості міжнародних туристів на 20-30 %, порівняно із показниками 2019 р. При чому, таке падіння може призвести

до зниження надходжень від міжнародного туризму на 300-450 млрд доларів, що становить майже третину від 1,5 трлн доларів, отриманих у 2019 р. Приймаючи до уваги тенденції попередніх років, це буде означати втрату від 5 до 7 років зростання [1]. Якщо ситуація у боротьбі з коронавірусною інфекцією не зміниться, то 120 млн осіб, які працювали в туристичному секторі, можуть стати безробітними [2].

В останні роки більшість українських туристів орієнтувалися на міжнародні подорожі, але пандемія 2019 р. застала їх переорієнтуватися на внутрішній туризм, тому внутрішній туризм зараз на підйомі. У скільки відбувся цей ріст важко оцінити, оскільки значна частка українців організувала відпочинок на Чорному та Азовському морях сама, не звертаючись ні до туристичних фірм, ні до офіційних засобів розміщення.

Згідно даних компанії «Vodafone Україна» на українських південних курортах влітку 2020 р. абонентів значно побільшало порівняно з 2019 р.: у Одеській, Миколаївській та Херсонській областях – на 30%; на курорті Кирилівка (Запорізька область, Азовське море) – на 55%; в м. Бердянськ (Запорізька область, Азовське море) – на 37%; на азовських курортах на 100-170 % [3].

Дещо іншою може бути ситуація на курортах Західної України (яка є на другому місці за популярністю серед внутрішніх туристів), адже в Карпатах, як стверджують туроператори, більшою є частка легальних місць розміщення та менше проблем з якістю послуг, ніж на морях. Однак гори, замки та міста Західної України не можуть повністю замінити поїздку на море та пляжний відпочинок.

На сьогоднішній день найпопулярнішими напрямками для внутрішнього туризму є Карпати, Закарпатська, Одеська, Чернігівська, Черкаська, Рівненська, Житомирська, Київська, Львівська, Херсонська області.

При цьому, у внутрішньому туризмі вже окреслилися певні тренди, а саме:

- відпочинок на природі. Цікаво, що після ізоляційних заходів, пов'язаних з COVID-19, у людей підвищився інтерес до заміських готелів і дозвілля на свіжому повітрі. До вподоби українцям як далекі тури, так і місцеві, тому обираються для відпочинку найближчі до місця проживання заміські туристичні комплекси, бази відпочинку, які є практично в кожній області;

- глемпінги, або «гламурний кемпінг». Новий вид преміум відпочинку з розміщенням на природі з усіма зручностями та обслуговуванням як в готелях [4]. В Закарпатській області є 3 місця для глемпінгу – Хостел Bed&Bike Dobra Nuс біля с. Дубриничі, глемпінг luxury біля с. Липовець; кемпінг у с. Гукливий; глемпінг luxury біля с. Липовець; кемпінг у с. Гукливий) [5].

- фототуризм. Цей вид туризму в Україні активізувався та розвивається. Значну внесок у цей процес внесли вітчизняні користувачі соціальних мереж Instagram, Facebook. Наприклад, організатори фототурів пропонують клієнтам відвідати Закарпаття, квітучі сакури Ужгорода й інші мальовничі куточки України.

Отже, серед видів деформацій туристичної сфери Закарпатської області найбільш вагомим є пандемія COVID-19, яка зумовила розвиток самодіяльного туризму, недоступність туристично-рекреаційних послуг широким верствам населення, діджиталізація (використання інформаційно-інноваційних технологій); тінізація туристичного бізнесу. Ідентифікація деформацій дозволяє розробляти та ухвалювати конкретні управлінські рішення щодо їх протидії, мінімізації негативних наслідків, або до підсилення позитивних наслідків, що сприятиме забезпеченню сталого розвитку туризму в регіоні.

Література

1. Непочатенко В. О. COVID-19 і туризм: аналіз ситуації та економічні шляхи виходу. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8079>;
2. Карантин. Як світ рятує туристичну галузь. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-tourism/3090351-karantin-ak-svit-ratue-turistichnu-galuz.html>;
3. Внутрішній туризм в Україні – на підйомі через COVID-19. Чи надовго? URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/vnytrishniy-turyzm-v-ukraini-covid19/30726545.html>;
4. Валовий регіональний продукт у 2019 році : статистичний збірник. / За ред. І. Нікітіної. Відп. за вип. Н. Смишляєва, К. Чередарик. Київ: Державний комітет статистики України, 2021. 150 с.;
5. Місця для глемпінгу в Україні URL: https://www.booking.com/glamping/country/ua.uk.html?aid=318615;label=New_Ukrainian_UK_5496348025.

УДК 332.12:338.48

МИКУЛАНИНЕЦЬ С. І.
Мукачівський державний університет

ЛОГІСТИКА В ТУРИЗМІ

В сучасних умовах господарювання зростає роль логістики як дієвого інструменту підвищення рівня ефективності господарської діяльності будь якої галузі. З метою виваженого використання логістичного підходу до управління туристично-рекреаційною сферою на регіональному рівні, перш за все, необхідно проаналізувати та узагальнити основні поняття теорії логістики.

Поняття «логістика» набуло поширення в сучасній науковій літературі та отримало різні визначення з використанням різних підходів.

Серед зарубіжних авторів цікавим є підхід до трактування поняття «логістики» Д. Бушера, який розглядає його як: «процес планування, реалізації управління ефективним, економічним рухом і збереженням сировинних матеріалів, незавершеного виробництва, готової продукції та пов'язаної з цим інформації з метою забезпечення відповідності до вимог споживачів» [1].

Варто також відзначити позицію А. Гаджинського, який визначив дане поняття як «планування, організація і контроль всіх видів діяльності з переміщення і складування, які забезпечують проходження матеріального та пов'язаного з ним інформаційного потоків від пункту закупівлі сировини до пункту кінцевого споживання» [2].

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>